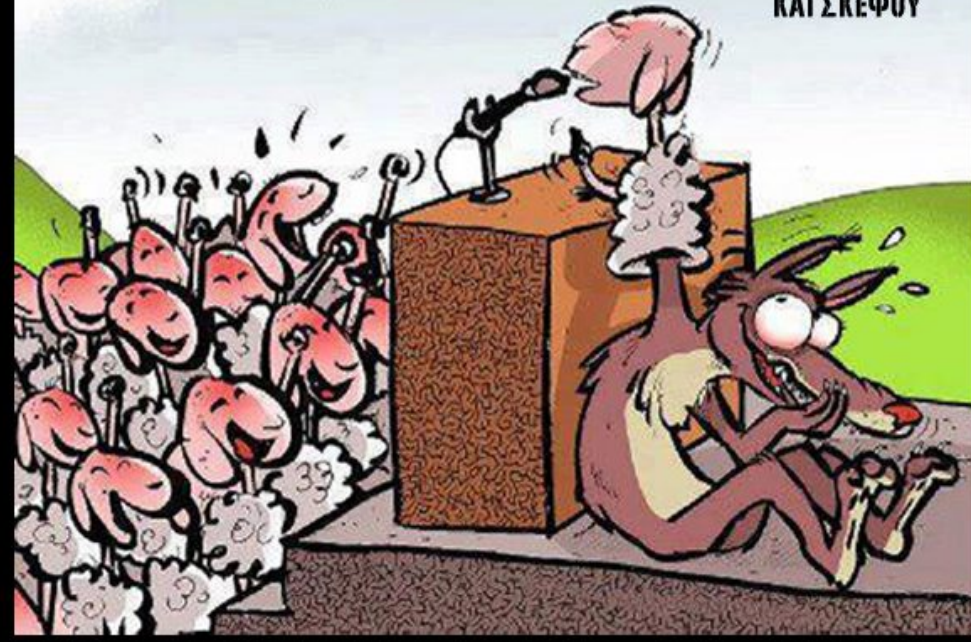
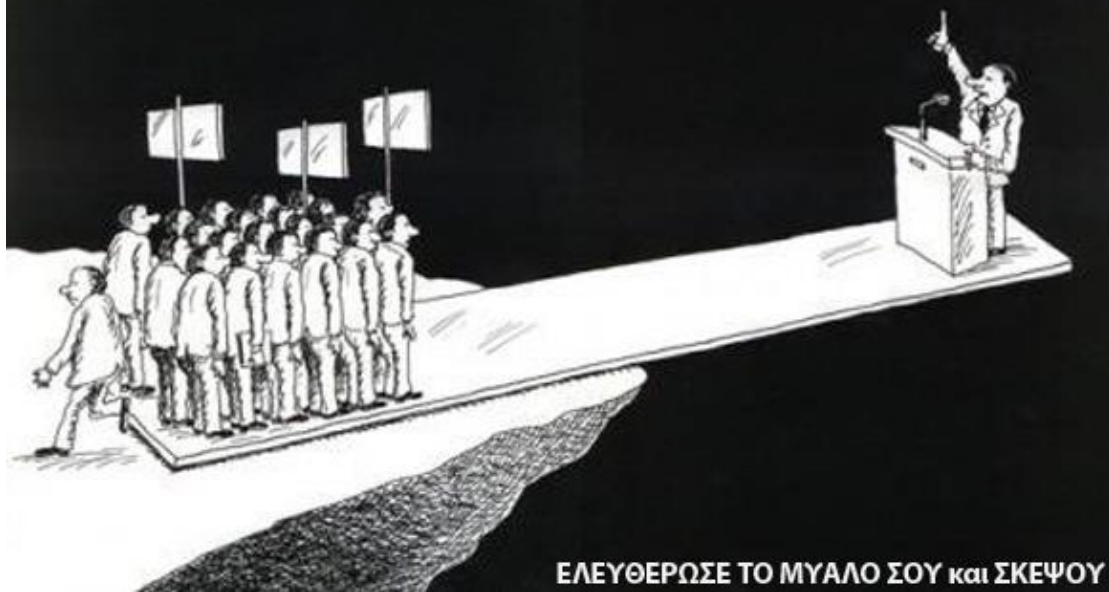

Ειδικότερα 2012

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕ
ΤΟ ΜΥΑΛΟ ΣΟΥ
ΚΑΙ ΣΚΕΨΟΥ

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΔΥΝΑΜΗ!

Κώστας:

Το πρότζεκτ μας είχε σαν αντικείμενο την κατανόηση του τι εστί επανάσταση τόσο στον ακτιβισμό όσο και στην σκέψη και την τέχνη. Επίσης είχε σαν αντικείμενο την απάντηση στην ερώτηση αν αυτοί οι τρεις τομείς αλληλοεπηρεάζονται στην διαδικασία της επανάστασης.

Άννα:

Η Ελλάδα όπως την ξέραμε, αλλά και άλλες χώρες όπως ακούμε κάθε μέρα, θα γίνουν χαμένες Ατλαντίδες; Ισχύει ή είναι υστερία; Ή και παραπλάνηση; Παλεύεται ή όχι; Μπορούμε τουλάχιστον να το συζητήσουμε στην τάξη ή να βρούμε ιστότοπους που να συζητάνε υπεύθυνα όσα δεν εμπιστευόμαστε να ακούμε στα ΜΜΕ;

Έλντα:

Στην πορεία καταλάβαμε ότι δεν ήταν μόνο ένα πρότζεκτ για κάτι έτοιμο και στατικό που περιμένει να το ψάξουμε και να το ανακαλύψουμε μια και καλή, αλλά ήταν κάτι που τα συμπεράσματά του θα πρέπει να τα αναπροσαρμόζουμε μέρα με τη μέρα, και μάλλον για όλη μας τη ζωή, αφού οι εξελίξεις τρέχουν και θα τρέχουν.

Γαβριέλλα

Ένα από τα ερεθίσματα που έκαναν τη δική μας ομάδα να εστιαστεί στο παρόν ήταν ότι εκεί που μελετούσαμε βιογραφίες του Χίτλερ, που κι αυτός σαν επανάσταση ανέβηκε στην εξουσία, όπως και η χούντα της 21^{ης} Απριλίου στην Ελλάδα, είδαμε το Χ.Α της «Χρυσής Αυγής» χαραγμένο με μαχαίρι στην πλάτη μετανάστη. Είχε νόημα να μελετάμε το παρελθόν ή ήταν εγκυκλοπαιδική ασχολία καλή μόνο για χόμπυ;

Χριστίνα (Π):

Ακόμη και αν δεν ήταν απλό χόμπυ αλλά έρευνα, το να πλησιασούνε θέματα όπως ο π.χ. ο Ελληνικός Εμφύλιος, από την άποψη του ιστορικού θα ήθελε πολύ περισσότερη έρευνα από ότι ένα προτζεκτ για να δουμε ποιοι μελέτησαν δεκαετιες ολόκληρες το θέμα αυτό και πού κατέληξαν. Έχει όμως σημασία για το σύγχρονο γιγνεσθαι το να ξέρουμε αν ήταν οι Αριστεροί που έκαναν προβοκάτσια στους δεξιους ή οι δεξιοι που έκαναν προβοκάτσια στους αριστερούς για να ξεκινήσει το όργιο σφαγής και τα μετεπειτα όργιο του «Ουαι τοις ηττημενοις»;

Άννα:

Έχει σημασία το να συζητάμε το αν σε περίπτωση που θα επικρατούσε το αντιπαλο δέος τα πράγματα θα ήταν ειδυλλιακά ή αν το ίδιο ουαί τοις ηττημενοις θα εφαρμοζόταν αντίστροφα;

Θρασύβουλος:

Μια σημασία την έχει. Βλέποντας τα πρόσφατα της Λιβύης και τα τωρινά της Συρίας, και πράγματα που ακούμε από τους μεγαλύτερους περι Γιουγκοσλαβίας το '99, αναρωτιόμαστε αν άνθρωποι σαν τον Τζην Σαρπ που θεωρείται σαν ο συνεχιστής του Γκάντι και πατέρας της μεθοδολογίας της Ειρηνικής επανάστασης που δημιουργουσε τις

επαναστασεις στις πλατειές , δουλευουν τον εαυτό τους ή αυτους που τους παίρνουν στα σοβαρά, αφου μπροστά στα ματια μας ειδαμε ότι η ειρηνική ανατροπή ήταν στην πραγματικότητα προσκληση να επέμβουν ξένες υπαρδυναμεις που κάθε άλλο παρά ειρηνική ανατροπή εκαναν και που οδήγησαν σε εμφυλίους με αποτελέσματα συχνά απρόοβλεπτα και από τους ειρηνιστές και από τις δυνάμεις επέμβασης

Αθηνά:

Αυτό όμως θα μπορούσαμε να το έχουμε μαθει και απλώς μελετώντας προσεκτικά την ιστορία του σχολείου και ευχαριστούμε την κυρία Φόρτη για την ειρηνική της παρέμβαση στο πρότζεκτ μας με το να μας στείλει τα συμπεράσματα που έβγαλε ήδη από την αρχαιότητα ο Θουκυδίδης που μελετώντας τον Κερκυραϊκό εμφύλιο πόλεμο στον οποίο οι ολιγαρχικοί βοηθήθηκαν από τους Σπαρτιάτες και οι δημοκρατικοί από τους Αθηναίους

Χριστίνα:

Κατέληξε στο ότι ειρηνευτική επέμβαση απ' έξω δεν γίνεται ποτέ για τη ειρηνευση αλλά για το ίδιο συμφέρον της κάθε εξωτερικής υπερδύναμης και καταλήγει σε μια κλιμάκωση βίας που ποτέ δεν θα εφάροζαν οι αντιμαχόμενοι επι των συμπατριωτων αντιπάλων τους αν ήταν μόνοι τους χωρις ξένη επέμβαση. Άρα αυτό είναι το δίδαγμα της δικής μας ομάδας που μελέτησε τις λεγόμενες ειρηνικές επαναστάσεις και που επίσης αναρωτήθηκε αν αξίζει να μελετάμε και την ιστορία αντι να ορμάμε κατ' ευθειαν στην δράση. Και όσον αφορά την δική μας κλιμακα, ας αναρωτηθούμε που κατέληξαν οι καταλήψεις όταν μερικοί κάλεσαν βοήθεια εξωσχολική από τους χώρους που αντιμάχονται ο ένας τον άλλο για θέματα που δεν σχετίζονται με ζητηματα παιδειας γενικά ή λειτουργίας ενός σχολειου ειδικά.

Κώστας:

Προσωπικά θα ήθελα να καλύψω το θέμα της διαφοράς εξεγερσεων και επαναστάσεων τόσο φιλοσοφικά όσο και εμπειρικά μέσω της ιστορίας, αλλά βλέποντας και πόσο οι εξελίξεις τρέχουν κατάλαβα ότι χρειάζεται να βρω ένα τροπο που να σταθμίζω πόσο θα εντρυφώ στην θεωρία και πόσο στην πράξη, αλλιώς θα εχει δίκιο όποιος πει και για τους σκεπτομενους το γνωστό ποιημα του Μπρέχτ για τους αδιάφορους, το οποίο ας το επαναλάβουμε για να θυμούνται οι παλαιότεροι και να μαθαινουν οι νεότεροι.

**«Όταν ήρθαν να πάρουν τους τσιγγάνους δεν αντέδρασα.
Δεν ήμουν τσιγγάνος.**

**Όταν ήρθαν να πάρουν τους κομμουνιστές δεν αντέδρασα.
Δεν ήμουν κομμουνιστής.**

Όταν ήρθαν να πάρουν τους Εβραίους δεν αντέδρασα.
Δεν ήμουν Εβραίος.

Όταν ήρθαν να πάρουν εμένα δεν είχε απομείνει κανείς για να
αντιδράσει.»

Θρασύβουλος:

Μελετώντας μερικά πράγματα για τον πόλεμο του Βιετνάμ επιλέξαμε από εκεί να κρατήσουμε ένα σχετικά μικρό και όχι πολύ γνωστό συμβάν που όμως θεωρούμε ότι οι δημιουργοί του είναι πιθανώς επαναστατικότεροι από παρα πολλούς ακτιβιστές και σίγουρα πολύ πιο ανθρώπινοι. Μελετήσαμε την ιστορία του Τζωρτζ Μίζο, Ινδιάνου της Αμερικής, λοχία στον πόλεμο του Βιετνάμ που μετά τον πόλεμο βρήκε τον αξιωματικό των Βιετκογκ που είχαν σκοτώσει τους άντρες του σε ενέδρα και μαζί οργάνωσαν το χωριό φιλίας στο οποίο τα μεγάλωσαν κανονικά και όχι σαν παιδιά ενός κατώτερου Θεού τα παιδάκια που γεννήθηκαν με τερατόμορφες αναπηρίες λόγω των χημικών που είχαν ρίξει στα δάση του Βιετνάμ οι Αμερικανοί για να πέφτουν τα φύλλα των δέντρων και να μη μπορούν να κρύβονται οι Βιετκογκ. Μας έκανε εντύπωση το Βιετναμέζικο φιλότιμο που ακόμη και ολικά ανάπηροι άνθρωποι ούτε ζητιάνεψαν επιχορηγήσεις ούτε τις διεκδίκησαν με τσαμπουκά αλλά ζήτησαν μόνο γη να μένουν μαζί και ο καθένας τους θέλησε να μάθει μια δουλειά που να γίνεται χρησιμοποιώντας όποιο μέλος του σώματός του δεν είχε αναπηρία για να προσφέρει στις προσπάθειες αυτάρκειας και αυτοδυναμίας του χωριού, και αυτό έκανε αρτιμελείς εθελοντές να τους βοηθούν με βάρδιες ακομη και ερχόμενοι από τα εξωτερικά. Στο χωριό γινόταν καλλιέργειες λαχανικών, κτηνοτροφία, ιχθυοκαλλιέργεια, κοπτική-ραπτική και επίσης πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Λία:

Επίσης εντύπωση μας έκανε, αλλά εντυπωση από την αντίστροφη πλευρά, το ότι επιστημονικοί εγκεφαλοι σε δεξαμενές σκέψης στην Αμερική προγραμματίζουν την δημιουργία όπλων που δεν σκοτώνουν αλλά δημιουργούν αναπηρίες και αυτό το σκέφτονταν υπολογίζοντας ψυχρά ότι έναν νεκρό τον θάβεις και τελειώνεις ενώ ένας ανάπηρος απασχολεί κόσμο και έτσι δημιουργώντας πολλούς ανάπηρους κάνει αναπηρη και την οικονομία μιας χώρας. Τέλος, μελετήσαμε για τον μεγάλο άγνωστο ευεργέτη της ανθρωπότητας, σημαντικότερο από πολλούς επαναστάτες, τον Στανισλάφ Πετρόφ, Ρώσο αξιωματικό που τον καιρό του Ψυχρού Πολέμου στην βάρδια του ένας κομπιούτερ από τυχαίο λάθος θεώρησε ότι έγινε πυρηνική επίθεση από Αμερική και αυτόματα πήγε να σημάνει πυρηνική αντεπίθεση και εκείνος τον σταμάτησε, θεωρώντας ότι δεν έχει νόημα νίκης το να πεις «οι άλλοι

είχαν 30 εκατομμύρια θύματα , εμείς μόνο 25 εκατομμύρια, άρα νικήσαμε».

Νίνα:

Αναρωτηθήκαμε γιατί το Νόμπελ της Ειρήνης το πήρε ο Ομπάμα όταν υπήρχαν άνθρωποι σαν την Ιρένε Σέντλερ που πρόσφατα πέθανε στα 98 της και για την οποία μάθαμε από την κυρία Δημητροπούλου ότι έσωσε από τους Ναζί 2.500 παιδιά και μετά τον πόλεμο βοήθησε να ξαναενωθούν οι οικογένειές τους αν οι γονείς τους είχαν επιζήσει από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης ή να βρουν γονείς να τα υιοθετήσουν. Μελετήσαμε την δική της βιογραφία και όχι του Νομπελίστα Ομπάμα

Στέλλα:

Και όταν είδαμε φωτογραφίες της Ιρένε Σέντλερ σκεφτηκαμε ότι πραγματικά ισχύει αυτό που λένε «μια εικόνα ίσον χιλίες λέξεις» και αντί άλλης για εικαστικής παρέμβασης σας δείχνουμε την μορφή της και το βλέμμα της και στα νιατα της και στα γεράματα

Ραφαέλα:

Σαν άλλη μια τέτοια παρέμβαση θεωρήσαμε και άλλον ένα Άνθρωπο με Α κεφαλαίο που, αν και άγνωστος στους περισσότερους, φέτος οι επιστολές που στάλθηκαν στην επιτροπή για το Νόμπελ Ειρήνης ήταν περισσότερες από οσες στάλθηκαν για όλους μαζί τους υπόλοιπους υποψήφιους, και τον έκαναν έναν μεταξύ των επικρατέστερων υποψηφίων για το βραβείο. Τέτοιος άνθρωπος είναι ο Έλληνας ιερωμένος, πάτερ Γερβάσιος Ραφτόπουλος που δεν υπάγεται σε κανένα Μητροπολίτη και επί 35 χρόνια ακολουθεί μία ατελείωτη πορεία αγάπης προς τον πάσχοντα συνάνθρωπο, τον έγκλειστο των φυλακών. Με την συνδρομή απλών ανθρώπων έχει απελευθερώσει πάνω από 15.000 άπορους φυλακισμένους, για διάφορα μικροαδικήματα εξαγοράσιμων χρηματικών ποινών από τις φυλακές 90 κρατών της γης που έχει επισκεφτεί, χωρίς διάκριση θρησκευματος, ιδεολογίας ή εθνικότητας!

Χριστίνα (Μ):

Μελετησαμε και για τον Ντέιβ Γκρόσμαν , ψυχολόγο του Αμερικανικού στρατού κι αξιωματικό που παραιτήθηκε απ'την θέση του. Έλεγε ότι οι στατιστικές των δυο παγκοσμίων πολέμων έδειξαν ότι η πλειοψηφία των στρατιωτών στα χαρακώματα ρίχνουν άσχετα κι όχι στο ψαχνό αν δεν κινδυνεύουν από εχθρό που βρίσκεται από πάνω τους είτε από δικό τους αξιωματικό που τους επιβλέπει. Οι Αμερικανοί στρατιωτικοί δεν το θεώρησαν αυτό σαν ένα ενδιαφέρον εύρημα για την ανθρώπινη φύση αλλά σαν ένα ελάττωμα της στρατιωτικής εκπαίδευσης που έπρεπε να διορθώσουν για να κάνουν την πλειοψηφία των στρατιωτών να προσπαθεί να σκοτώσει. Τα αποτελέσματα, και δολοφονικά και αυτοκτονικά, ας μη τα ξαναλέμε, τα ακούμε από τις ειδησεις κάθε τόσο.

Ειρήνη:

Στην φύση όμως ενός πρότζεκτ σαν το δικό μας είναι όχι μόνο να ψάχνουμε για παλιο υλικό που να είναι ακομη επίκαιρο αλλά και να σταματάει να πληροφορείται για τα παροντα αν κατι συμβεί. Όταν τον Νοέμβριο πέθανε ο Χρόνης Μίσσιος αναρωτηθήκαμε γιατί γίνονταν επικήδειοι και έντονες συζητήσεις και γιατί αναφέρονταν ως «παντού έκθετος και πουθενά ένθετος». Ρωτώντας και τους γονείς μας μάθαμε για τα βιβλία του και ψάχνοντας στο γκουγκλ μάθαμε και για αναρτησες στο youtube με τίτλο «Ο Χρόνης Μίσσιος διαβάζει Χρόνη Μίσσιο». Ας τον ακουσουμε να διαβάζει ένα τμημα του βιβλίου «Χαμογέλα ρε , τι σου ζητάνε;» , στο οποίο του μιλάει ένας φίλος του τον οποίο πηγε να δει στο Δαφνί. Ο φίλος του τον αποκαλεί «Σαλονικιό», έτσι ήταν γνωστός στους κύκλους του ο Χρόνης Μίσσιος.

<http://www.youtube.com/watch?v=owwBgiQ6hoA>

Φωτεινή:

Ας δούμε όμως , εστω σε περιληψη με δικά μας λόγια, και άλλα επεισόδια με φίλους του από τα νιάτα τους, όλα τους, όπως πάντα, πραγματικά και όχι αποτελέσματα φαντασίας μυθιστοριογράφου, τόσο στο βιβλίο του αυτό όσο και στο πρώτο του το «Καλά , εσυ σκοτωθηκες νωρις».

Ελπίδα:

Ας προσπαθήσουμε όμως, όσο γίνεται, να δείξουμε λιγάκι και μια άλλη ζωντάνια τους που είχαν τα λόγια του και τα λόγια των φίλων του, ζωντάνια για την οποία τόσο αγαπήθηκαν και τόσο διαβαστηκαν.

Δημήτρης:

Βγαινουμε απ' το δικαστήριο με τον κολλητό, πιτσιρικάς εγώ, γύρω στα εικοσιπέντε εκείνος

Αλέξανδρος:

«Ρε, κατάλαβες τι ποινή πήραμε; Από πέντε φορές ισόβια ο καθένας κι από τρεις εις θάνατον Τρελλοί είναι; Τι λέτε κύριε πρόεδρε; Αν μας εκτελέσουν έστω και μια φορά, άσε πια πέντε, φορές, πώς θα ζήσουμε να υπηρετήσουμε τα ισόβια; Αν ζήσουμε να υπηρετήσουμε τα ισόβια έστω και μια φορά –τι τρεις;- για τα ισόβια τότε πώς θα μας εκτελέσουν;»

Δημήτρης:

«Πιωμένοι ήταν πρωϊ-πρωϊ; Εμεις για να πάμε στο δικαστήριο φορέσαμε και τα καλά μας, δανεικό σακάκι απο τον αδελφό μου φόρεσα για να τιμήσω τον χώρο του δικαστηρίου και αυτοι κοπανάγανε τσίπουρα πριν έρθουν; Και μετά πάρε νάχεις;»

Αλέξανδρος:

Έρχεται κι ο φύλακας, εκείνος ο χλεμπονιαρης ο τσιφούτης «Μπρός, στην κλούβα γρήγορα μην αγριέψω» «Να αγριέψεις; Δεν άκουσες ρε καραγκιόζη τι ποινή πήραμε; Απο δώ και πέρα το μόνο που μπορείς να μας κάνεις είναι να μας τα κλάσεις».

Δημήτρης:

Ξαφνικά νασου κι η μανα μου, χτυπιότανε και τους καταριότανε «Υπάρχει Θεός, θα το βρούνε οι ξεδιάντροποι...» «Έλα ρε μάνα ψυχραμία, πήγαινε σπίτι να ηρεμήσεις, μη μας σαλτάρεις κι εμάς. Έλα αύριο να πάρεις το σακκάκι μη το χαλάσω στην εκτέλεση». Μ' ακουει η γρια και πάρτην κάτω, πριν καταλάβω κι εγω τι της είπα, Χλάάάτς μου κολλάει μια σφαλιάρα ο κολλητός:

Αλέξανδρος:

Τέτοιες μαλακίες λένε στη μάννα τους ρέε;

Νίνα:

Ξέροντας ότι το ροκ ήταν μουσική επαναστατική ειχαμε αρχικά θελήσει να μελετήσουμε τους στίχους του “Blowing in the wind” και του «Stairway to heaven», δηλαδή της «Σκάλας προς τον ουρανό» των Λεντ Ζέπελιν. Αλλά με αυτά που ακούμε για τη Ελλάδα του τότε και με αυτά που ζουμε με τη Ελλάδα του τώρα ας διαβασουμε απλως δυο-τρεις χαρακτηριστικές στροφές της ελληνική αντίστοιχης σκάλας στον ουρανό που έγραψε το '73 ο Τουρνάς και αργότερα τραγούδησε μαζί του ο Μητροπάνος:

Ελπίδα:

Το Ροκ το Ελληνικό είναι ζεϊμπέκικο
που το χορεύεις σταυρωμένος στο κενό
Το Ροκ το Ελληνικό είναι ζεϊμπέκικο
δική μας σκάλα για δικό μας ουρανό

Σαν σταυρωμένος και τριγύρω σου Ρωμαίοι
Χασκογελάνε και μιλούν για μοιρασιά
εσύ διψάς όπως διψούν μιλιούνια νέοι
Κι αυτοί να παίζουν τη ζωή σου στα χαρτιά

Νίνα:

Σαν σταυρωμένος σε σταυρό που δεν τον βλέπουν
Παραπατάς, τρεκλίζεις κι όλα με ρυθμό
Κι έχεις φρουρούς κι αφεντικά να επιβλέπουν
Πως αν διψάσεις ξύδι θα 'χεις για νερό

Το Ροκ το Ελληνικό είναι ζεϊμπέκικο
που το χορεύεις σταυρωμένος στο κενό
Το Ροκ το Ελληνικό είναι ζεϊμπέκικο
κι εμένα η μοίρα μου να σου το τραγουδώ

Ελπίδα:

Είχαμε επίσης θέλήσει να δούμε την πορεία των Μπητλς από παιδιά του Λίβερπουλ που απλώς τραγουδούσαν για τους έρωτες των νέων μέχρι την ωριμότητά τους που στράφηκαν στο αντιπολεμικό κίνημα και την Ινδική φιλοσοφία και που ένας από αυτούς, ο Τζων Λέννον, έγραψε το «Δώστε μια ευκαιρία στην ειρήνη», το «Imagine» και το «Make love not war». Μεταφράσαμε διάφορα τραγουδια τους αλλά με τα όσα εξελίσσονται σήμερα μαλλον έπρεπε να μεταφράζουμε Ελληνικά τραγούδια στα Αγγλικά παρά τα αντιστροφο ακόμα και αν φύγουμε από τους Μπητλς και παμε στους Clash ή στο Punk Rock

Χριστίνα (Μ):

Δεν εκφραζει καλύτερα και εμας και τους ξενους νεους ένα τραγουδι σαν το εξης του Μανου Ελευθερίου μελοποιημένο από τον Θεοδωράκη;

Ποιος τη ζωή μου, ποιος την κυνηγά
να την ξεμοναχιάσει μες στη νύχτα;
ουρλιάζουν και σφυρίζουν φορτηγά
σαν ψάρι μ' έχουν πιάσει μες στα δίχτυα

Για κάποιον μες στον κόσμο είν' αργά

ποιος τη ζωή μου, ποιος την κυνηγά;

Ελπίδα:

Ποιος τη ζωή μου, ποιος παραφυλά
στου κόσμου τα στενά ποιος σημαδεύει;
πού πήγε αυτός που ξέρει να μιλά
που ξέρει πιο πολύ και να πιστεύει.
Για κάποιον μες στον κόσμο είν' αργά
ποιος τη ζωή μου, ποιος την κυνηγά;

Κατερίνα:

Τέλος πάντων σαν πιο ενδεικτικό για την σοβαρότητά των Clash τραγούδι τους ας συγκρατησουμε το «London calling» του 79 ή 80, όπου αφού πληροφορούν το ακροατήριο για τα πολύ χοντρά ζόρια που μας πλησιάζουν όλους σε πλανητικό επίπεδο και για το ότι ούτε το συγκεκριμένο Λονδίνο ούτε κανένα άλλο Λονδίνο δεν διαθέτει λύσεις, αλλά μάλλον εκπέμπει SOS κλιματικό, διατροφικό κλπ και αφού θεωρεί ότι η λύση επαφίεται σε κατοίκους εκτός πόλεων που, πιο δυναμικοί, ίσως βρουν πώς να επιπλεύσουν, δίνουν σαν μήνυμα αισιοδοξίας απλώς το ότι νιώθουν ότι κάποιος από τους ακροατές και οι ίδιοι γνέφουν ο ένας στον άλλο ότι το αμοιβαίο μήνυμα ελήφθη, και οδηγούνται σε ένα χαμόγελο.

Βασίλης:

Σαν πολύ ενδεικτικό παράδειγμα τους πώς μπορεί να μελετηθεί η σχέση μουσικής και επανάστασης, τόσο στο περιεχόμενο όσο και στην μορφή που για έναν μουσικό ή και έναν έμπειρο ακροατή είναι αδιαχώριστα διαλέξαμε τους Pink Floyd που υπήρξαν πρωτοπόροι και επαναστάτες σε διάφορους τομείς, κοινωνικούς και ηθικούς. Η έρευνά μας σε αυτούς έγινε με επιλογή διαφόρων λινκ που θεωρήσαμε ότι αναδείκνυαν πιο ανάγλυφα κάποια χαρακτηριστικά, είτε από πλευράς μελωδίας και ρυθμού και ηχητικών εφφέ, είτε από πλευράς προβληματισμού και μηνυμάτων. Επικεντρώθηκαν, κι επίσης πρωτοστάτησαν τόσο στο λεγόμενο Progressive Rock, ή Prog, όσο και στο Psychedelic Rock, αλλά πρωτοτύπησαν και στο ότι αντίθετα με ότι θα αναμενόταν λόγω της ενασχόλησής τους με το Psychedelic Rock, ήταν εναντίον των ψυχεδελικών ουσιών... Εστίασαμε όμως και σε παραδείγματα λινκ που αναδείκνυαν τα προβλήματα ρατσισμού, της αγάπης για το χρήμα, την εκμεταλλευση των δισκογραφικών εταιριών στους πολυαριθμους τότε καλλιτεχνες και μουσουργους αλλά και το δόλωμα στο οποίο που μπορούσε να τσιμπήσει ο καλλιτέχνης για να βολευτεί (βλ. στίχο riding

on the gravy train, καβαλώντας το τραίνο με την σάλτσα) στο κομμάτι Have a Cigar)

Χριστίνα (Μ):

Αναρωτηθήκαμε βέβαια όλοι στην ομάδα μας για το αν το Ελληνικό ροκ με τον Ελληνικό στίχο θα μας ήταν εξ'ισού, περισσότερο ή λιγότερο κατανοητό για όσα περιγράφει είτε λόγω της γλώσσας, είτε λόγω του τρόπου ανάλυσης, είτε του ότι τώρα που έχουν πεσει οι μάσκες τα πράγματα είναι πιο σαφή. Σαν πολύ ενδεικτικό τραγούδι θεωρήσαμε το «Όμορφη πόλη άσχημα καίγεσαι» του Γιώργου Σαρρή αλλά πολύ εντυπωσιακό ήταν και το γεγονός ότι τα τραγούδια του Νικόλα Άσιμου, γραμμένα ήδη πριν από 20 χρόνια περιγραφούν, τις τωρινες καταστάσεις σαν ακόμα να ήταν κι ο ίδιος παρών. Για αυτά όμως το πρότζεκτ μας θα θεωρούσε ότι θα εμπλουτιζόταν πολύ από τις γνώσεις του φίλου Βασίλη Δρίγκου και θεωρήσαμε πολύ διαφωτιστικές τις γνώσεις του για τραγούδια του Νικόλα Άσιμου που περιείχαν και αυτοκριτική έως και αυτοσαρκασμό καποιων νεανικών αντισυστημικών τάσεων που δρούσαν με ανακλαστικά που τις έκαναν και τις ίδιες ένα είδος κατεστημένου. Μπορεί Ελληνική μουσική να διδάξει και ξενους κάποια πράγματα που τώρα όλοι χρειάζονται; Είτε ναι είτε όχι, ένα είναι το σιγουρο, ότι μπορεί να διδάξει εμας.

Αγάπη-Νεφέλη εναλλάσσονται:

Η σχέση του Ελληνικού τραγουδιού με την επανάσταση μπορεί να παρουσιαστεί με μεγαλύτερη διαύγεια αν μελετήσουμε διάφορους ορισμούς του Έντεχνου Ελληνικού τραγουδιού ανάλογα με τις διάφορες λειτουργίες του. *Η ομάδα μας ήδη μελέτησε το ελληνικό έντεχνο τραγούδι που εμφανίζεται στα τέλη της δεκαετίας του 1950 – αρχές δεκαετίας του 1960 με πρωτεργάτες τους Μάνο Χατζιδάκι και Μίκη Θεοδωράκη σε σχέση με τον ορισμό του Μίκη Θεοδωράκης που το ορίζει σαν: «ένα σύγχρονο σύνθετο μουσικό έργο τέχνης που θα μπορεί να αφομοιωθεί δημιουργικά από τις μάζες» δημιουργώντας έτσι μια ηθελημένη επαναστατική πράξη, με στόχο να δοθεί ένα άλλο νόημα στο τραγούδι και μια ελπίδα στο λαό. Κύριοι εκπρόσωποί του στην αρχή ήταν ο Λοΐζος, ο Θεοδωράκης καθώς και ο Χατζιδάκις.*

Πάνω απ' όλα σκοπός μας ήταν να μιλήσουμε για παραδείγματα τραγουδιών ή να ακούσουμε παραδείγματα τραγουδιών ή και να τα τραγουδήσουμε οι ίδιοι. Προέχει όμως το να διαβάσουμε προσεχτικά τους στίχους για να μπορέσουμε πιο εύκολα να εστιάσουμε στο νόημα των στίχων. Μετά μπορούμε να τους νιώσουμε βαθύτερα μπαινοντας και στην μελωδία τους .

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Κράτα το χέρι, μη μ' αφήσεις

*Έλα κι αρχίζουν οι ειδήσεις
Και στην οθόνη βγαίνει τώρα
Κεφάλι που τα ξέρει όλα
Λάβρος κατά των αδυνάτων
Δεξί εξτρέμ των δυνατών
Άγγελος των μικρών θανάτων
Ντελάλης όλων των δεινών*

*Όσες "αλήθειες" κι αν μου πούνε
απ' το δελτίο των οχτώ
Ακόμη κι αν πυρποληθούνε
πιστεύω μόνο τον καιρό
Αχ! τον κακό τους τον καιρό*

*Αν διαφωνείς, θα σε μαλώσει
Ξέρει ποιο είναι το σωστό
Κι αν δει πως δε σε πιάνει η δόση
Σε πιάνει από τον λαιμό*

*Τρέμει να μην αλλάξει ο αέρας
Να μην γυρίσει ο τροχός
Στο πλάνο της καινούριας μέρας
Φοβάται μήπως μείνει εκτός
Σ αυτό το τραγούδι κατακρίνεται ευθύτατα το δελτίο των 8 και όλα τα
δελτία ειδήσεων όπου δημοσιογράφοι φερέφωνα μας τορπιλίζουν το μυαλό
με άχρηστες πληροφορίες κινδυνολογίες και φρούδες ελπίδες.
Διαβάζουμε και κάτι από τον Θανάση Παπακωνσταντίνου που κατά την
γνώμη μας δείχνει σε όλους μας την διαυγέστερη, τιμιότερη και
αξιοπρεπέστερη στάση προς τα πράγματα:
Η μέρα φεύγει ποιος την κλέβει
ήξερα μα ξέχασα
όσοι δούλεψαν κι όσοι παιδέψαν
τα λερωμένα πέταξαν
Κι εσύ αποσπερίτη μου
του δειλινού ταιριάζεις
άδολα είναι τα μάτια σου
και μην τα κατεβάζεις
Οι πολιτείες πάντα χορεύουν
σε ρυθμό κερκαδιανό
τα φώτα ανάβουν να προλάβουν
της νύχτας το μετέωρο*

**Κι εσύ αποσπερίτη μου
του δειλινού ταιριάζεις
άδοξα είναι τα μάτια σου
και μην τα κατεβάζεις
Τα βήματά μας άθελά μας
είναι δώρα ακριβά
γι' αυτούς που μένουν και περιμένουν
το σούρουπο μίαν αγκαλιά**

**Κι εσύ αποσπερίτη μου
του δειλινού ταιριάζεις
άδοξα είναι τα μάτια σου
και μην τα κατεβάζεις
Μες στο σκοτάδι θα `ρθουν πάλι
μακρινές μαρμαρυγές
να ψιθυρίσουν να θυμίσουν
τρεις απανωτές φορές**

Σ' αυτό το τραγούδι του ο Παπακωνσταντίνου παρομοιάζει τον αποσπερίτη με τους σημερινούς ανθρώπους οι οποίοι δεν πρέπει να σκύψουν το κεφάλι. Πρέπει να συνεχίσουν να παλεύουν για κάτι καλύτερο ακόμα κι αν αυτό δεν θα έρθει ποτέ.

Μελετήσαμε και τον διάλογο των δυο γενεων μεσω μουσικής στην συνομιλία μεσα στο ίδιο τραγουδι του Βασίλη Παπακωνσταντίνου με το συγκρότημα «Σκιές» αλλά ο καλύτερος τρόπος να τελειωσουμε δεν είναι είναι ούτε με την αυτοκριτική μέσω Άσιμου που έγινε σε άλλους καιρους, ούτε με τον διαλογο αυτό, αλλά με τον τρόπο που ένας άλλος έντεχνος, πολύ κοντύτερα στην γενιά μας, ο Αλκίνοος Ιωαννιδης, ξαναενασάρκωσε τα καλύτερα στοιχεία των Ελλήνων καλλιτεχνών το έντεχνου: 1) Σκεφτονταν 2) Ήταν παροντες να συνοδευσουν τον κόσμο σε όλες τις δοκιμασιες του 3) Έπαιρναν θεση και απέναντι στην εξουσία με κριτική και απέναντι στον κόσμο όταν κι ο κόσμος χρειαζόταν αυτοκριτική. Ας κλεισουμε λοιπον όχι με καποιο τραγουδι του αλλά με αποσπασματα από ανάρτησή του μια ημερομηνία πολυ σημαδιακή για το 2013, την 25 Μαρτίου.

Δεν θα πω για τους άλλους. Λίγο με ενδιαφέρει η ποιότητα και η στάση τους σε τέτοιες στιγμές. Ούτε και περίμενα καλύτερη αντιμετώπιση. Όσο και να τους βρίσω, χαϊδεύω τα αυτιά μας και τίποτα δεν αλλάζει.

Θα πω για εμάς, και συγχωρήστε με: Ερχεται η μέρα που η μάσκα τραβιέται βίαια. Η μέρα που το αληθινό μας πρόσωπο φανερώνεται, θέλουμε-δεν θέλουμε, αφτιασίδωτο και τρομακτικά αληθινό. Πρέπει να το κοιτάξουμε, είναι θέμα ζωής και θανάτου. Πρέπει να το ρωτήσουμε, να μας πει ποιοι είμαστε. Γιατί μόνο αυτό γνωρίζει.

Γυρνάμε απότομα, για να αντικρίσουμε μια τρύπα στον καθρέφτη. Πού

απουσιάζει το πρόσωπό μας; Το ξεχάσαμε σε μικρά, ταπεινά, εγκαταλελειμμένα σπίτια, στη σκόνη χαμηλών, πλύνθινων ερειπίων, στους τάφους αγράμματων, ακατέργαστα σοφών παππούδων. Εκεί αφήσαμε θαμμένες τις αληθινές καλημέρες, τη συγκίνηση των στίχων, την αλληλεγγύη των ανθρώπων κι ό,τι πολύτιμο δεν μετριέται σε χρήμα. Έκτοτε, προχωρήσαμε στον «σύγχρονο κόσμο» απρόσωποι, γυμνοί, παλεύοντας να κρατήσουμε το νήμα της ύπαρξής μας άκοπτο, μέσα σε εποχές δύσκολες, μέσα σε ένα τοπίο που δεν μας μοιάζει. *Γίναμε αρχοντοχωριάτες, επενδύοντας στα χειρότερα χαρακτηριστικά των δύο συνθετικών της λέξης.* «Έχω γάμο» λέγαμε και στεκόμασταν καλοντυμένοι σε γκαζόν ξενοδοχείων, με φακελάκια στα χέρια, χωρίς αληθινή, από καρδιάς ευχή. «Και οι γάμοι μας, τα δροσερά στεφάνια και τα δάχτυλα, γίνονται αινίγματα ανεξήγητα για την ψυχή μας». Ούτε αινίγματα, ούτε τίποτε. Όλα απαντημένα, όλα πεζά. Μεγάλα και άδεια. Απομείναμε αναίσθητοι μπροστά στο ιερό, ζώντας ένα γυαλιστερό, αντιαισθητικό, άχαρο, ανέραστο, ανίερο, ξοδεμένο παρόν. Χωρίς μνήμη, χωρίς όνειρο, διαζευγμένοι από το είναι μας.

Τα καλύτερα παιδιά μας τα πουλήσαμε. Τα αφήσαμε να σπαταλούν τη ζωή τους σε λογιστικά βιβλία, σε γραφεία εταιρειών, σε άψυχους λογαριασμούς. Τα κάναμε σκλάβους με τίτλους διευθυντικού στελέχους. Τα ταΐσαμε χρήματα, τα σπουδάσαμε χρήματα, τα μάθαμε να σκέφτονται χρήματα, να υπηρετούν χρήματα, να ονειρεύονται χρήματα, να παντρεύονται χρήματα, να γεννάνε χρήματα, να είναι χρήματα. Μιλούν άπταιστα τα χειρότερα Αγγλικά (αυτά της δουλειάς) και άθλια τα καλύτερα Ελληνικά (τα Κυπριακά). Όταν τα χρήματα λείψουν, από πού θα κρατηθούν; Αντικαταστήσαμε το γλέντι στην πλατεία του χωριού με το σκυλάδικο. Τον έρωτα με το στριπτιζάδικο. Τα αναγκαία για την επιβίωση, με ένα τζιπ γεμάτο άχρηστα ψώνια. Τον ελεύθερο χρόνο με την υπερωρία. Κάναμε το παιγνίδι των παιδιών υπερπαραγωγή, σε πάρτι γενεθλίων κατά παραγγελία. Ξεχάσαμε ποια είναι τα βασικά συστατικά της ύπαρξής μας, ως ατόμων και ως κοινωνίας, αντικαθιστώντας τα με ό,τι μάς γυάλισε στη βιτρίνα. Γίναμε ό,τι μας έπεισε ο διαφημιστής, η τηλεόραση ή το περιοδικό να γίνουμε. Καταντήσαμε οπαδοί ομάδων, φανατικοί, με μαχαίρια και μίσος. Εφηβος, προτού σιχαθώ όλες τις ομάδες εξίσου, ήμουν με την Ομόνοια. Μια μέρα που έπαιζε με το ΑΠΟΕΛ, αρρώστησε ο τυμπανιστής των αντιπάλων. Ήρθαν στην άλλη κερκίδα και μου ζήτησαν να πάω στη δική τους, για να παίξω το τύμπανο. Πήγα ευχαρίστως.

Πέρασε ο καιρός, αλλάξαμε. Ξεχάσαμε. Χωριστήκαμε σε κόμματα και τα ψηφίσαμε τυφλά, διχαστήκαμε με τρόπο αταίριαστο στην ιστορία και την παράδοσή μας. Σε μια σταλιά τόπο, λέγαμε «οι άλλοι». Πήραμε τα χειρότερα χαρακτηριστικά της Ελλάδας και τα κάναμε αξιώματα.....

Να πάει στο καλό τέτοιος εαυτός, να μην ξανάρθει. Καθόλου μην τον κλάψουμε, καθόλου μη μας λείψει. Στον αγύριστο!Τι κρατιέται αναλλοίωτο μέσα στον χρόνο, κάτω από την επιφάνεια που βουλιάζει; Πού ακριβώς βρίσκεται ανεξίτηλα χαραγμένος ο βαθύς Χαρακτήρας, που μας επιτρέπει, όταν όλα αλλάζουν, να λέμε ακόμη «Εμείς»; Μπορούμε σήμερα να αποφασίσουμε ξανά, ο καθένας για τον εαυτό του και όλοι μαζί, ποιοι είμαστε. Τι είναι σημαντικό και τι όχι. Τι αξίζει να προσπαθήσουμε μέχρι τέλους. Ποια λόγια αξίζει να πούμε προτού φύγουμε, πώς αξίζει να σταθούμε και απέναντι σε τι, προτού πεθάνουμε. Κι αυτό, μπορούμε να το κάνουμε, ακόμη και

νηστικοί, άνεργοι και άστεγοι. Ήταν όμως αδύνατον να το κάνουμε χορτάτοι και υποταγμένοι, με έναν εαυτό-καταναλωτή, εξαρτημένο και ευχαριστημένο.....

Μείναμε σε σκηνές, στο ύπαιθρο, για χρόνια. Χάσαμε για πάντα τα σπίτια, τα χωριά και τις ζωές μας. Περιμέναμε κάθε μέρα, για χρόνια, αγνοούμενους που δεν γύρισαν. Για δεκαετίες, ακούγαμε αεροπλάνο και στρέφαμε έντρομοι τα μάτια στον ουρανό. Χιαστί ταινίες στα παράθυρα, μη σπάσουν από τον βομβαρδισμό που μπορούσε ανά πάσα στιγμή να ξαναρχίσει. Τα παιδιά που έβγαλαν το σχολείο διαβάζοντας με το κερί στα αντίσκηνα, χειμώνας στη σειρά, βρίζονταν στην Ελλάδα από τους Ελλαδίτες, γιατί τους έτρωγαν τις θέσεις στα πανεπιστήμια. Η Μεγάλη Μαμά τίποτα δεν κατάλαβε. Κι ακόμη δεν καταλαβαίνει. Γιατί, μπορεί η Κύπρος να είναι Ελληνική, όμως, πόσο λίγο Κυπριακή είναι η Ελλάδα! Πόσο λίγο Ελληνική είναι η Ελλάδα! Όταν κλαίγαμε το '74, κλαίγαμε για τα σπίτια μας. Σήμερα θα κλάψουμε για τις επαύλεις μας; Τότε, κλαίγαμε για το χωριό μας. Θα κλάψουμε σήμερα για την τράπεζα; Τότε, για τους τάφους των γονιών μας. Σήμερα για τα χρέη μας; Τότε, για τις ζωές μας. Σήμερα για τις δουλειές μας; Δεν νομίζω...

Οι Κύπριοι προσφυγοποιούμαστε ξανά στην ίδια μας την πατρίδα. Χάνουμε ξανά τη ζωή όπως τη χτίσαμε, όπως νομίζουμε πως τη διαλέξαμε, όπως νομίσαμε πως μας ανήκει. Και φοβόμαστε. Είναι ανθρώπινο. Όμως, τι πραγματικά φοβόμαστε; Ότι θα πεινάσουμε; Πεινάσαμε και παλιότερα. Ότι θα κρυώσουμε; Κρυώσαμε χρόνια. Ότι θα μείνουμε μόνοι; Πάντα μόνοι ήμασταν. Ότι θα πονέσουμε; Από πόνο άλλο τίποτε... Ότι θα μας κατακτήσουν; Πάντα κατακτημένοι υπήρξαμε.

Θα τα καταφέρουμε, το ξέρουμε καλά! Γιατί, τελικά, δεν φοβόμαστε τίποτε. Γιατί, τελικά, το μόνο που φοβόμαστε, είναι το υποχρεωτικό κοίταγμα στον καθρέφτη. Το μόνο που μας φοβίζει, είναι το μόνο που πραγματικά έχουμε: το αληθινό μας πρόσωπο. Ας το ξεθάψουμε, ας το θυμηθούμε, ας το κοιτάξουμε. Ενώ όλοι, φίλοι και εχθροί, μας αγριοκοιτάζουν, ενώ η μάσκα μας πέφτει νεκρή, αυτό θα μας χαμογελάσει.

Χριστίνα (Π):

Όμως το κλείσιμο ας το κανουμε με κατι άλλο που και Κυπριοι και Ελληνες της γενιας μας ειχαμε την τυχη και την ευτυχια να τα προλαβουμε ζωντανο κι υγιες και που μπορει να είναι ο φάρος μας για το πού πρέπει να προσπαθούμε να κατευθυνθούμε και για να το αναστησουμε και για να μας αναστησει :

<http://www.youtube.com/watch?v=YnDvx7lpDJo> *